ta a-st 1935. Ka on S. osa võtnud Kaubandus-Tööstuskoja tegevusest, muuseas nõukogu esimehena a-st 1931. Eesti Rahvaerakonna resp. Rahvusliku Keskerakonna kandidaadina on S. olnud IV ja V Riigikogu liige; ta on a-st 1938 Riiginõukogu liige.

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

*__SILD, Olaf__, kirikuloolane, lõpetas G. Blumberg'i juhatusel töötanud gümnaasiumi ettevalmistuskooli Tartus 1890 ja Tartu Aleksander I gümnaasiumi 1899. — S. on jätkanud tegevust ajaloolise usuteaduse korralise prof-na ja Ristiusu Arheoloogia Muuseumi juhatajana, on olnud Tartu ülikooli usuteaduskonna dekaaniks 1934—37, Akadeemilise Usuteadlaste Seltsi juhatuse esimeheks 1935—38, „Usuteaduslise Ajakirja" vastutavaks toimetajaks 1926—28 ja 1935—38. S. on avaldanud tööd „Kirikuvisitatsioonid eestlaste maal vanemast ajast kuni olevikuni" (*Acta B* XL4, Tartu, 1937) ja „Eesti kirikulugu" (Tartu, 1938); peale selle on temalt ilmunud hulk artikleid kodumaa kiriku ajaloo ja kirikute arheoloogia kohta, nagu: „Mõningaid vanu hauakive meie maalt" („Usuteadusline Ajakiri" III a.-k. 1928—29, nr. 1, 2), „Tallima Paap" (seals. nr. 3/4), „Liivimaa kiriku sinod Tartus a. 1693" ja „Tallinna linna ja ta ligema ümbruskonna vanust hauakivest" (seals. IV a.-k. 1929—32, nr. 1), „Kas hommiku poolt tuli ristiusulisi mõjusid paganausulistele eestlastele?" (seals. nr. 3/4), „Tartu Rootsi ülikooli usuteaduskonna korraldus ja töö", koos teiste autoritega „Tartu-Pärnu rootsiaegse ülikooli usuteaduskonna õppejõud" (mõlemad „Usuteaduslises Ajakirjas", lisavihk nr. 3, 1932) ja „Üksikasju taevakäijate liikumisest" („Usuteadusline Ajakiri" 1935, nr. 4).

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

__SILLA HINDREK (Heinrich Brücker, Heinrich Schulbach, Heinrich Surbach__, ka __Nava Hindrek)__, vennastekoguduse tegelane, sünd. 29. VII 1784 vkj. Tartumaal Kudina v. Nava külas Silla talus, oli talupidaja, Kudina mõisa aidamees ja 1818—23 Palamuse köster; elas okt-st 1825 Viljandimaal Lustivere mõisas, Tänassilmas ja Põltsamaal; surn. talunikuna 1842 Tapikul Põltsamaa khk-s. S. toimis umbkaudu a-st 1818 ka Nava vennastekoguduse palvemaja lugijana ning omas hea kõneande ja arukuse tõttu laialdast kuulsust kogu Põhja-Tartumaal ja Viljandimaal, kuhu teda vendade poolt sageli esinema kutsuti. Palvetundides esitatud ühiskondlikkude nõudmiste tõttu ning süüdistatuna usulises liialduses anti ta kohtu kätte ja tagandati köstri kohalt juun-s 1823. Selle tagajärjel määratsema hakanud koguduseliikmed takistasid pastor L. Kolbe't s. a. 8. juulil (vkj.) jumalateenistuse korraldamisel Palamuse kirikus ja nõudsid S. köstriks edasijäämist. Pärast varjamist ja enese võimude korraldusse andmist mõisteti ta Tartu maakohtus ja Riia õuekohtus 1825 maalt väljasaatmisele. Et Mangalmuižas (Magnushof'is) Riia lähedal ja Vana-Laitsnas teda vastu ei võetud, siirdus ta mais 1825 tagasi Palamusele. Vennastekoguduse pooldajate hulgas martrikuulsuse omandanud S. esinemise puhul suviste esimesel pühal (17. V 1825 vkj.) Nava palvemajas voolas sinna kokku tuhandeisse ulatuv rahvahulk, kuna Palamuse, Laiuse, Äksi ja Kursi kirik olid samal päeval peaaegu tühjad. Riia õuekohtu abipresidendi ja Luua mõisaomaniku R. J. L. v. Samson'i eestkostmise tõttu loobuti S. suhtes tehtud kohtuotsuse rakendamisest.

L. K o l b e, S. H. Brücker und seine Herrnhutischen Freunde (1825; käsikiri end. Riia Aj. ja Muins. S-i arhiivis); R. P õ l d m ä e, Taevakäijad (Õp. E. S-i kirjad III, 1935, lk. 159 jj.); A. S ü v a l e p'alt (Schulbach'ilt) jm. saadud andmed. *M. L.*

*__SILLAOTS__ (pseud.; sünd. __Reichenbach__, perekonnanimega 1923—36 __Gerland__, a-st 1936 __Rannat__), __Marta__, kirjanik, on jätkanud tegevust vabakirjanikuna Nõmmel. S. on avaldanud psühholoogilise kallakuga romaanid „Viiskümmend" (1937) ja „Neli saatust" (1938), menukad laste- ja noorsoojutustised „Trips, Traps ja Trull" (1935), „Trips, Traps ja Trull Tartus" (1936), „Trips, Traps ja Trull Haapsalus" (1937), „Trips, Traps ja Trull saavad sõbra" (1938), „Matkamehed" (1938) ja mälestused „Sealtpoolt künniseid" (1939; kõik ilm. Tartus). Väga viljakalt on S. teotsenud tõlkekirjanikuna. Nii on ta alates 1928. a. tõlkinud üle 30 teose, eeskätt prantsuse ja inglise keelest, ms. järgmistelt autoritelt: P. Loti, É. de Goncourt, H. Barbusse („Põrgu"), A. France, É. Zola, O. Mirbeau, G. de Maupassant, P. Louys, P. Benoit, M. Maeterlinck, R. Dorgelès, J. Verne, G. Flaubert („Madame Bovary"), P. Istrati, R. Rolland,

Eesti biograafilise leksikoni tÃ ƒÂ¤ienduskÃ ƒÂ¶ide, 1940, lk. 304